

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Úvod do mezinárodního a evropského práva

Mezinárodní právo Mezinárodní smlouva

Úvod

- Tereza Kyselovská
- Katedra mezinárodního a evropského práva
- Konzultační hodiny - pondělí 13.30 - 15.00
- Jinak mail tereza.kyselovska@law.muni.cz
- Podmínky k zápočtu
 - Aktivní! účast a příprava

Osnova přednášky

- Cíl předmětu, návaznost na další výuku
- I. Vnitrostátní, mezinárodní a evropské právo
- II. Mezinárodní právo veřejné
 - I. Prameny
 - II. Subjekty
- III. Pojem mezinárodní smlouvy
- IV. Mezinárodní smlouva v českém právu

I. Vnitrostátní, mezinárodní a evropské P

■ Co je to právo? (viz schéma)

1. Vnitrostátní právo

- Systém práva, prameny, členění (soukromé, veřejné, procesní, hmotné), subordinace

2. Mezinárodní právo

- Subjekty, prameny, koordinace
- Mezinárodní právo soukromé = odvětví vnitrostátního P!

3. Evropské (unijní) právo

- Povaha, čl. 10a Ústavy, subordinace, prameny, povaha

II. Mezinárodní právo (veřejné)

1. Vymezte pojem mezinárodního práva (veřejného)
 - Jaké jsou funkce MPV?
 - Jaká je povaha MPV?
 - Koncepce monistická a dualistická
2. Jakým způsobem je vynucováno dodržování norem MPV?
 - Jaké znáte donucovací prostředky v MPV?
 - Znáte nějaké mezinárodní soudy? Jaká je jejich povaha?

II. Mezinárodní právo (veřejné)

3. Jaké znáte prameny MPV?

- Jak můžeme prameny členit?
- Deklarace, soft law

4. Vymezte zásadu svrchované rovnosti (výsosti)

5. Jaké jsou subjekty MPV?

- Jaké jsou pojmové znaky státu?
- Jak lze státy členit?
- Jak může stát vzniknout?
- Co je to mezinárodní organizace? Znáte nějaké?

III. Pojem mezinárodní smlouvy

- Jaká je definice mezinárodní smlouvy?
- Jaké jsou pojmové znaky mezinárodní smlouvy?

III. Pojem mezinárodní smlouvy

- Mezinárodní smlouva
 1. Souhlasný projev vůle stran
 2. Subjekty mezinárodního práva
 3. Právní účinky
 4. Právní režim
- Jak se MS označují? Má označení vliv na její závaznost?
- Jaká je obvyklá struktura MS?
- Jak lze mezinárodní smlouvy členit?

III. Pojem mezinárodní smlouvy

- Jakým způsobem je smluvní mezinárodní právo upraveno, jaké jsou prameny?
- Vymezte pojmy smlouva kontraktuální a právotvorná a uveďte příklady.
- Co je to self-executing smlouva a uveďte příklad?
- Jaké znáte zásady mezinárodního smluvního práva

III. Pojem mezinárodní smlouvy

- Vznik mezinárodní smlouvy (viz schéma č. 5)
 1. Sondáž a expertní jednání
 2. Přijetí a autentifikace textu
 3. Vnitrostátní schválení textu
 - Jak lze kategorizovat MS z hlediska Ústavy
 - Podpis smlouvy, ratifikace
 4. Vstup smlouvy v platnost - subjektivní a objektivní
 5. Platnost a účinnost smlouvy, prozatímní provádění

III. Pojem mezinárodní smlouvy

- Prezentace textu MS, jazyk smlouvy - smlouvy dvoustranné a mnohostranné
- Depozitář
- Pojem výhrady - co je to, jaké jsou její právní účinky, kdy je možné výhradu učinit?
- Interpretace MS - proč, kdo provádí výklad MS, jaká jsou pravidla výkladu, druhy výkladu?

III. Pojem mezinárodní smlouvy

- Otázky k Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích
 1. Čl. 48 - co když stát nestihne podpis do stanoveného data - už se nikdy nemůže stát stranou takové MS?
 2. Jaký je rozdíl mezi ratifikací a přístupem (49, 50)
 3. Byla ČSR mezi prvními 22 ratifikujícími státy nebo ratifikovalo až později?
 4. Čl. 49 - jak by se postupovalo, kdyby smlouva sama vyžadující ratifikaci nespadala podle Ústavy do kategorie prezidentských smluv?

IV. Mezinárodní smlouva v českém právu

- Vztah mezinárodního a vnitrostátního práva
- Aplikace mezinárodní smlouvy ve vnitrostátním právu
 - a) Smlouva, která není self-executing a nevztahuje se na jednotlivce - příklad, jak?
 - b) Smlouva, která není self-executing, ale vztahuje se na práva a povinnosti jednotlivců - příklad, jak?
 - c) Smlouva self-executing - příklad, jak?

IV. Mezinárodní smlouva v českém právu

- Vnitrostátní aplikace smluv
- Pravidla mezinárodního práva
- Uvedení mezinárodní smlouvy do vnitrostátního práva
- 2 obecné způsoby, jaké?
- Formy recepce
 - Transformace
 - Adaptace
 - Inkorporace
 - Adopce

IV. Mezinárodní smlouva v českém právu

- Odkaz na mezinárodní smlouvu
- Ústava ČR článek 10
 1. Jaké jsou podmínky vnitrostátní závaznosti MS?
 2. Jakým způsobem se MS vykládá? Kde najdete pravidla pro výklad MS?
 3. Co jsou „vyhlášené“ MS?
 4. Musí jít vždy o „ratifikovanou“ MS? Které MS podléhají ratifikaci? Kdo a jak provádí ratifikaci?
 5. Které smlouvy podléhají souhlasu Parlamentu? Jakou formou Parlament souhlas udílí?

IV. Mezinárodní smlouva v českém právu

6. Co znamená, že stát je „vázán“ smlouvou?
7. Co znamená „součást právního řádu“? Stávají se MS opravdu součástí právního řádu ČR?
8. Znamená toto ustanovení vyšší právní sílu MS nad zákony? (Co je to právní síla?)
9. Co když MS stanoví něco jiného než Ústava nebo jiný předpis, který je součástí ústavního pořádku? (87/2)
10. Co když MS stanoví něco jiného než zákon nebo nižší právní předpis? (článek 95/1)
11. Co upravuje článek 10a Ústavy ČR? (39/4)